मवतंसकं नाम विसदृशस्यार्थस्य लपितत्वात् तदेवान्यैः खण्डरूप कमित्युच्यते ॥ २७ ॥

भ० कपीत्यादि । श्रवङ्गमोहनूमानेव इन्दुः कपीनेव समुद्रान् मधुरेण प्रेमदर्शनेन मदयित्वा हर्षयित्वा वचनान्येव अमृतदीधितोः सुधासम्बन्धिकिरणान् वितन्वन् युद्धवृत्तान्तबोधकमाह्लादक वचनमुदाहरन् आनन्देन हर्षेण परीतं संजातं नेत्रवारि येषां तानेवंविधान् अकृत कृतवान मदीहर्षस्लपनयोः घटादित्वात् ह्रस्वः एतच्छेषार्थान्ववसितमवतंसकमिति एतद्रूपकं उक्तादन्यः शेषः रूपकादन्यः इत्यर्थः रूपितार्थादन्यार्थआनन्दपरीत नेत्रवारीनकृतेत्येवंरूपः तेनावसितं युक्तं अवतंसं नाम विसदृश स्यार्थस्योक्तत्वात् एतदेवान्यैः खण्डरूपकमित्युक्तं ॥ २७ ॥

परिखेदितविन्ध्यवीरुधः परिपीतामलनिर्झराम्भसः ।
दुधुवुर्म्मधुकाननं ततः कपिनागा मुदिताङ्गदाश्रया ॥
अर्द्धरूपकं ॥ २८ ॥

ज०म० परिखेदितेत्यादि । ततउत्तरकालं कपयोनागाइव हस्तिन इव कपिनागाः मुदितस्याङ्गदस्याश्रया मधुकाननं सुग्रीवस्य क्रीडोद्यानं दुधुवुः कम्पितवन्तः मधून्युपभुज्य संभ्रममकुर्व्वन्नित्यर्थः परिखेदिताः परिमृदिताः विन्ध्यवीरुधोविन्ध्यलतागुल्मायैः परिपीतममलनिर्झराम्भोयैः । अर्द्धरूपकमिति पश्चिमार्द्धे कपि नागाइति रूपितं ॥ २८ ॥